

Vlaanderen vergrijst, vergroent, verkleurt, verarmt, verrijkt. Dat vraagt om nieuwe vormen van solidariteit - tussen jong en oud, tussen rijk en arm, tussen nieuwkomers en oudgedienden, tussen zorgvragers en actievelingen. Het dorp kan daarbij een belangrijke rol spelen. Op zoek naar instrumenten voor ruimtelijke capaciteitsopbouw.

Oswald Devisch en Sarah Martens Provinciale Hogeschool Limburg

olidariteit kan op drie manieren ontstaan: via het delen van gemeenschappelijke normen en waarden; via ontmoeting of via sociale strijd1. Maar telkens vormt de fysieke ruimte een cruciale randvoorwaarde: als het territorium waarbinnen de normen en waarden gelden, als een podium voor ontmoeting of als een wapen in de strijd. Deze ruimte blijkt voor velen onder ons nu te krimpen². Waar burgers zich vroeger in de eerste plaats identificeerden met de natiestaat, doen ze dat vandaag vooral met de stad waar ze wonen. Voor sommigen gaat het zelfs nog verder en vormt de eigen straat het eerste oriëntatiepunt³. Onze samenleving blijkt vandaag zo divers geworden dat het voor veel mensen niet langer vanzelfsprekend is dezelfde normen en waarden te delen op het niveau van een natiestaat of zelfs van een stad. De straat vormt voor hen een natuurlijker biotoop om te leren sa-

De dorpsbewoner zou, naast het beheer van het eigen perceel, ook een rol moeten krijgen in het beheer van het semipublieke en publieke domein.

menleven en -werken. Buren worden immers fysiek geconfronteerd met dezelfde uitdagingen, spreken elkaar hier misschien over aan, ondernemen samen actie of kiezen voor de confrontatie.

Solidariteit is maar mogelijk als bewoners een sterke binding heb-

Zie o.a. Oosterlynck, S., 2012. 'Sociale transitie, Naar een sensitieve stad.' In: De Bruyn, J. & Vermeulen, S., 'Duurzame en creatieve steden. De stad als motor van de samenleving. Verslagboek ViA-Rondetafel Stedenbeleid, p.63-78

Zie o.a. Storme, A., 2012. 'Over zin en onzin van sociale mix en actief burgerschap voor sociale cohesie in de buurt. Ruimte & Maatschappij', 4(2), p.46-74

Storme vat dit samen als een evolutie van staatsburgerschap, via stadsburgerschap naar straatburgerschap